

BS/10/2011

**ZAUFANIE DO POLITYKÓW
W STYCZNIU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
4 lutego 2010 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Początek roku¹ nie przyniósł dużych zmian w społecznych ocenach polityków. Notowania większości z nich nie zmieniły się znacząco od grudnia ubiegłego roku. Trzeba jednak zaznaczyć, że jedno z głównych wydarzeń, które mogło silnie zaważyć na społecznym odbiorze poszczególnych przedstawicieli sceny politycznej, a mianowicie ogłoszenie raportu MAK w sprawie przyczyn katastrofy smoleńskiej oraz późniejsze dyskusje i komentarze miały miejsce już po realizacji naszego sondażu.

W porównaniu z grudniem nie obserwujemy większych zmian w czołówce rankingu zaufania do polityków. Podobnie jak miesiąc temu największym zaufaniem Polaków cieszy się prezydent Bronisław Komorowski. Ufa mu – według własnych deklaracji – prawie dwie trzecie ankietowanych (65%). Kolejne miejsca, z wyraźnie słabszym już wynikiem zajmują premier Donald Tusk (52% deklaracji zaufania) oraz szef MSZ Radosław Sikorski (51%). Niemal tyle samo badanych ufa liderowi SLD Grzegorzowi Napieralskiemu (50%). Pierwszą piątkę polityków obdarzanych przez Polaków największym zaufaniem, zamyka w tym miesiącu Leszek Balcerowicz, którego nazwisko po kilkuletniej przerwie ponownie uwzględniliśmy w styczniowym sondażu. Ufa mu prawie co drugi badany (49%).

Mniej osób – nieco ponad dwie piąte ankietowanych – deklaruje zaufanie do wicepremiera i ministra gospodarki Waldemara Pawlaka (43%). Zaufanie do szefa NBP Marka Belki oraz minister zdrowia Ewy Kopacz deklaruje po 39% respondentów. Kolejne miejsca w styczniowym rankingu zajmują: marszałek Sejmu Grzegorz Schetyna, liderka PJN Joanna Kluzik-Rostkowska, szef MON Bogdan Klich, doradca prezydenta prof. Tomasz Nałęcz, prezes PiS Jarosław Kaczyński i przewodniczący Rady Gospodarczej przy Prezesie Rady Ministrów Jan Krzysztof Bielecki. Zaufanie do każdego z tych polityków deklaruje po około jednej trzeciej badanych. Trochę mniejszym zaufaniem cieszą się szef MSWiA Jerzy Miller i marszałek Senatu Bogdan Borusewicz (odpowiednio: 27% i 26%). Jeszcze mniej osób ufa szefowi doradców premiera Michałowi Boniemu (22%) oraz ministrowi finansów

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (248) przeprowadzono w dniach 5–12 stycznia 2011 roku na liczącej 989 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Jackowi Rostowskiemu (20%). Niespełna co piąty respondent ma zaufanie do szefowej resortu pracy i polityki społecznej Jolanty Fedak (17%). Tyle samo ankietowanych deklaruje zaufanie do wciąż słabo rozpoznawanego ministra sprawiedliwości Krzysztofa Kwiatkowskiego, wicemarszałka Sejmu Jerzego Wenderlicha oraz szefa klubu parlamentarnego współrządzącego PSL Stanisława Żelichowskiego (po 17% deklaracji zaufania).

Spośród polityków uwzględnionych w badaniu, ankietowani najrzadziej obdarzają zaufaniem tych, którzy są niezbyt dobrze znani, a równocześnie wyraźnie odbierani krytycznie. Są to minister infrastruktury Cezary Grabarczyk oraz szef klubu parlamentarnego PiS Mariusz Błaszczak. Politykom tym ufa co dziesiąty badany.

Niezmiennie największą nieufność wśród Polaków budzi prezes PiS Jarosław Kaczyński. W styczniu – pod nieobecność również bardzo źle ocenianego Janusza Palikota – szef PiS jest niekwestionowanym liderem tego negatywnego rankingu. Nieufność w stosunku do niego wyraża połowa ankietowanych (51%). Drugie miejsce pod względem liczby krytycznych ocen, jednak z wyraźnie lepszym wynikiem, zajmuje premier Donald Tusk, któremu nie ufa niespełna co trzeci badany (30%). Trochę częściej niż inni politycy z brakiem zaufania spotykają się ponadto minister zdrowia Ewa Kopacz (27%) oraz minister infrastruktury Cezary Grabarczyk (24%).

W stosunku do grudnia zmiany notowań polityków są relatywnie nieduże i mają głównie negatywny charakter. Gorsze niż przed miesiącem są m.in. oceny często ostatnio występującego w mediach Tomasza Nałęcza (spadek zaufania o 5 punktów procentowych). W takim samym stopniu stracił w ocenie badanych szef klubu parlamentarnego współrządzącego PSL Stanisław Żelichowski. Po niewielkiej poprawie notowań w grudniu, w styczniu zaufanie do tego polityka ponownie zmalało (o 5 punktów procentowych).

Drugi miesiąc z rzędu pogarszają się oceny minister zdrowia Ewy Kopacz. W stosunku do grudnia odsetek badanych darzących ją zaufaniem zmalał o kolejne 4 punkty procentowe. Jak się wydaje utrzymująca się tendencja spadkowa w notowaniach szefowej resortu zdrowia może być konsekwencją trudności, jakie napotykają pacjenci z uzyskaniem świadczeń medycznych w ostatnich miesiącach – najpierw z racji wyczerpania się ubiegłorocznych limitów, obecnie zaś ze względu na opóźnienia i niepewność w kontraktacji tych świadczeń na bieżący rok.

Tabela 1. Stosunek do polityków w styczniu 2011

	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	I '11	zmiana od XII '10	I '11	zmiana od XII '10		
	w procentach					
Bronisław Komorowski	65	-2	14	1	16	1
Donald Tusk	52	-2	30	4	15	1
Radosław Sikorski	51	-2	13	0	17	14
Grzegorz Napieralski	50	-1	14	2	20	12
Leszek Balcerowicz	49	*	19	*	21	6
Waldemar Pawlak	43	-1	21	1	26	5
Marek Belka	39	*	12	*	26	17
Ewa Kopacz	39	-4	27	2	17	13
Joanna Kluzik-Rostkowska	33	-3	14	2	22	26
Grzegorz Schetyna	33	0	19	-2	23	19
Tomasz Nałęcz	32	-5	9	0	20	33
Bogdan Klich	32	2	13	-3	22	27
Jarosław Kaczyński	31	1	51	-2	15	1
Jan Krzysztof Bielecki	30	*	8	*	25	31
Jerzy Miller	27	-2	17	0	26	24
Bogdan Borusewicz	26	-2	8	0	21	39
Michał Boni	22	1	10	-1	19	42
Jacek Rostowski	20	0	14	2	17	43
Stanisław Żelichowski	17	-5	5	1	15	58
Krzysztof Kwiatkowski	17	*	6	*	12	61
Jerzy Wenderlich	17	-2	8	0	16	55
Jolanta Fedak	17	2	14	5	16	49
Mariusz Błaszczak	11	-1	14	-4	15	57
Cezary Grabarczyk	10	*	24	*	18	43

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

* W grudniu brak pomiaru

Tabela 2. Zmiany **zaufania** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																		
	2009						2010												2011
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	w procentach																		
L. Balcerowicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	49
M. Belka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	51	48	45	46	-	-	-	39
J.K.Bielecki	-	-	-	-	-	27	-	-	-	34	31	-	29	-	-	-	-	-	30
M. Błaszczak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	9	8	10	12	11
M. Boni	17	17	17	15	16	19	20	19	19	20	24	24	22	22	26	22	22	21	22
B. Borusewicz	26	28	24	23	-	20	22	22	20	31	29	27	30	28	33	28	29	28	26
J. Fedak	9	9	-	-	9	-	10	11	-	10	-	-	-	13	14	-	-	15	17
C. Grabarczyk	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
J. Kaczyński	24	25	25	24	23	28	28	27	29	42	45	47	48	44	34	34	27	30	31
B. Klich	27	-	26	23	-	21	-	23	-	-	30	30	26	29	32	28	30	30	32
J. Kluzik-Rostkowska	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	16	16	23	-	-	25	33	36	33
B. Komorowski	48	50	49	49	48	44	45	54	57	65	70	65	66	63	66	62	66	67	65
E. Kopacz	29	29	29	26	28	26	29	32	30	36	47	48	45	42	45	46	48	43	39
K. Kwiatkowski	-	-	-	-	-	7	-	12	-	-	12	-	-	-	-	-	16	-	17
J. Miller	-	-	-	-	17	-	-	-	-	-	-	37	30	35	33	28	28	29	27
T. Nałęcz	-	-	-	-	-	-	24	-	-	31	-	-	-	-	-	-	36	37	32
G. Napieralski	23	18	18	19	19	18	19	17	18	25	36	50	62	58	58	52	55	51	50
W. Pawlak	43	41	39	44	44	41	42	45	39	45	47	47	42	44	45	42	44	44	43
J. Rostowski	17	16	15	17	12	16	18	19	18	21	21	21	22	18	21	16	18	20	20
G. Schetyna	28	26	25	21	19	18	20	20	21	29	28	30	33	34	37	34	33	33	33
R. Sikorski	55	58	56	54	53	52	52	59	52	54	53	54	54	52	57	53	52	53	51
D. Tusk	53	50	55	55	49	48	49	54	53	57	60	61	58	54	58	55	56	54	52
J. Wenderlich	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	19	17
S. Żelichowski	-	-	-	-	-	14	-	-	-	17	-	-	-	-	-	16	18	22	17

Tabela 3. Zmiany **nieufności** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																		
	2009						2010												2011
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	w procentach																		
L. Balcerowicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19
M. Belka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	12	14	12	-	-	-	12
J.K.Bielecki	-	-	-	-	-	10	-	-	-	6	10	-	10	-	-	-	-	-	8
M. Błaszczak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	10	12	15	18	14
M. Boni	11	11	11	10	11	11	11	14	10	8	10	9	9	12	11	10	10	11	10
B. Borusewicz	9	9	11	9	-	10	11	10	8	5	7	9	8	9	9	9	7	8	8
J. Fedak	9	8	-	-	10	-	12	13	-	5	-	-	-	9	9	-	-	9	14
C.Grabarczyk	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24
J. Kaczyński	53	57	55	56	54	52	51	51	51	28	34	34	34	40	47	47	57	53	51
B. Klich	11	-	13	13	-	13	-	12	-	-	13	13	13	16	14	15	14	16	13
J. Kluzik-Rostkowska	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	9	12	14
B. Komorowski	12	13	12	11	12	14	14	12	12	9	13	18	17	21	13	16	14	13	14
E. Kopacz	26	28	27	28	33	34	38	32	33	28	22	19	25	26	21	22	22	25	27
K.Kwiatkowski	-	-	-	-	-	4	-	7	-	-	4	-	-	-	-	-	4	-	6
J. Miller	-	-	-	-	17	-	-	-	-	-	-	15	15	17	15	18	15	17	17
T. Nałęcz	-	-	-	-	-	-	11	-	-	5	-	-	-	-	-	-	8	9	9
G. Napieralski	17	19	18	19	19	17	18	19	20	12	13	12	8	11	10	13	12	12	14
W. Pawlak	22	26	27	23	21	24	23	22	25	16	23	22	25	23	22	25	22	20	21
J. Rostowski	11	14	13	10	12	11	11	11	8	5	7	8	6	11	7	12	11	12	14
G. Schetyna	15	17	15	21	25	27	24	31	25	18	18	19	20	21	18	20	18	21	19
R. Sikorski	10	10	11	11	11	10	13	11	18	14	16	12	12	16	12	14	14	13	13
D. Tusk	27	31	28	25	30	33	33	29	29	22	24	24	26	30	27	28	27	26	30
J. Wenderlich	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	8	8
S. Żelichowski	-	-	-	-	-	6	-	-	-	2	-	-	-	-	-	5	3	4	5

Trochę gorsze niż miesiąc temu są notowania minister pracy i polityki społecznej Jolanty Fedak, która może być kojarzona z kontrowersyjnym, w ocenie ekspertów, rządowym projektem zmian w systemie emerytalnym. W porównaniu z grudniem wyraźnie wzrosła znajomość szefowej resortu pracy. Obecnie jej nazwisko identyfikuje 51% badanych, jeszcze miesiąc temu odsetek ten był o 8 punktów procentowych niższy i wynosił 43%. Wraz ze wzrostem liczby rozpoznających ją osób, przybyło jednak badanych, którzy jej nie ufają (wzrost nieufności o 5 punktów procentowych), minimalnie zaś (o 2 punkty procentowe – różnica w granicach błędu pomiaru) wzrosła liczba ufających jej respondentów.

Styczeń przyniósł też niewielkie pogorszenie ocen premiera Donalda Tuska. Nie ubyło wprawdzie znacząco osób deklarujących zaufanie do szefa rządu, ale nieco więcej niż przed miesiącem wyraża wobec niego nieufność (wzrost o 4 punkty procentowe).

O całkiem już niewielkim pogorszeniu się ocen można jeszcze mówić w przypadku liderki PJN Joanny Kluzik-Rostkowskiej. W stosunku do grudnia odsetek badanych darzących ją zaufaniem zmalał o 3 punkty procentowe.

Do bardzo nielicznych należą w tym miesiącu politycy, którzy zyskali w opinii badanych, a i te zmiany są bardzo niewielkie. Nieco lepsze niż przed miesiącem okazały się oceny szefa klubu parlamentarnego PiS Mariusza Błaszczaka (spadek nieufności o 4 punkty procentowe). Minimalnie poprawiły się też notowania ministra obrony narodowej Bogdana Klicha (spadek nieufności o 3 punkty procentowe).

Oceny pozostałych, uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej nie zmieniły się od grudnia ubiegłego roku.

W styczniu w związku z toczącą się od dłuższego czasu dyskusją na temat stanu finansów publicznych i sporami wokół rządowego projektu zmian w systemie emerytalnym, po wieloletniej przerwie na naszej liście polityków ponownie uwzględniliśmy nazwisko Leszka Balcerowicza. W tym miesiącu powrócili też na listę szef Rady Gospodarczej przy premierze Jan Krzysztof Bielecki oraz prezes NBP Marek Belka.

Leszek Balcerowicz, wobec którego opinia publiczna przez wiele lat jego działalności na ogół pozostawała nieprzychylna, obecnie – jak widzimy – zalicza się do czołówki przedstawicieli sceny politycznej najczęściej obdarzanych zaufaniem. Ufa mu prawie co drugi badany (49%), w mniejszości zaś są osoby, deklarujące w stosunku do niego nieufność (19% wskazań). Są to najlepsze z rejestrowanych dotychczas oceny tego polityka. W porównaniu z pomiarem ze stycznia 2007 roku zaufanie do niego wzrosło o 8 punktów procentowych, zaś odsetek badanych wyrażających nieufność zmalał o 11 punktów procentowych.

Od lipca ubiegłego roku nie zmieniły się oceny Jana Krzysztofa Bieleckiego. Słabiej jest natomiast obecnie oceniany prezes NBP Marek Belka. W stosunku do poprzedniego pomiaru (z września ubiegłego roku) zaufanie do niego zmalało o 7 punktów procentowych.

Kolejnym politykiem, którego nazwiska nie mogło zabraknąć w tym miesiącu na naszej liście polityków jest minister infrastruktury Cezary Grabarczyk. Fatalna sytuacja na kolei, która stała się główną przyczyną głosowania w Sejmie wniosku o jego odwołanie, nie pozostała bez wpływu na społeczne oceny tego polityka. Obecnie są one znacznie gorsze od tych, jakie rejestrowaliśmy w grudniu 2009. Mimo dużego wzrostu znajomości z (30% do 57% obecnie) zaufaniem darzy go niewiele więcej osób niż rok temu (10% – wzrost o 2 punkty procentowe w stosunku do grudnia 2009), ponad trzykrotnie wzrosła natomiast liczba badanych, którzy mu nie ufają (wzrost z 7% do 24% obecnie).

ŚREDNIE OCEN

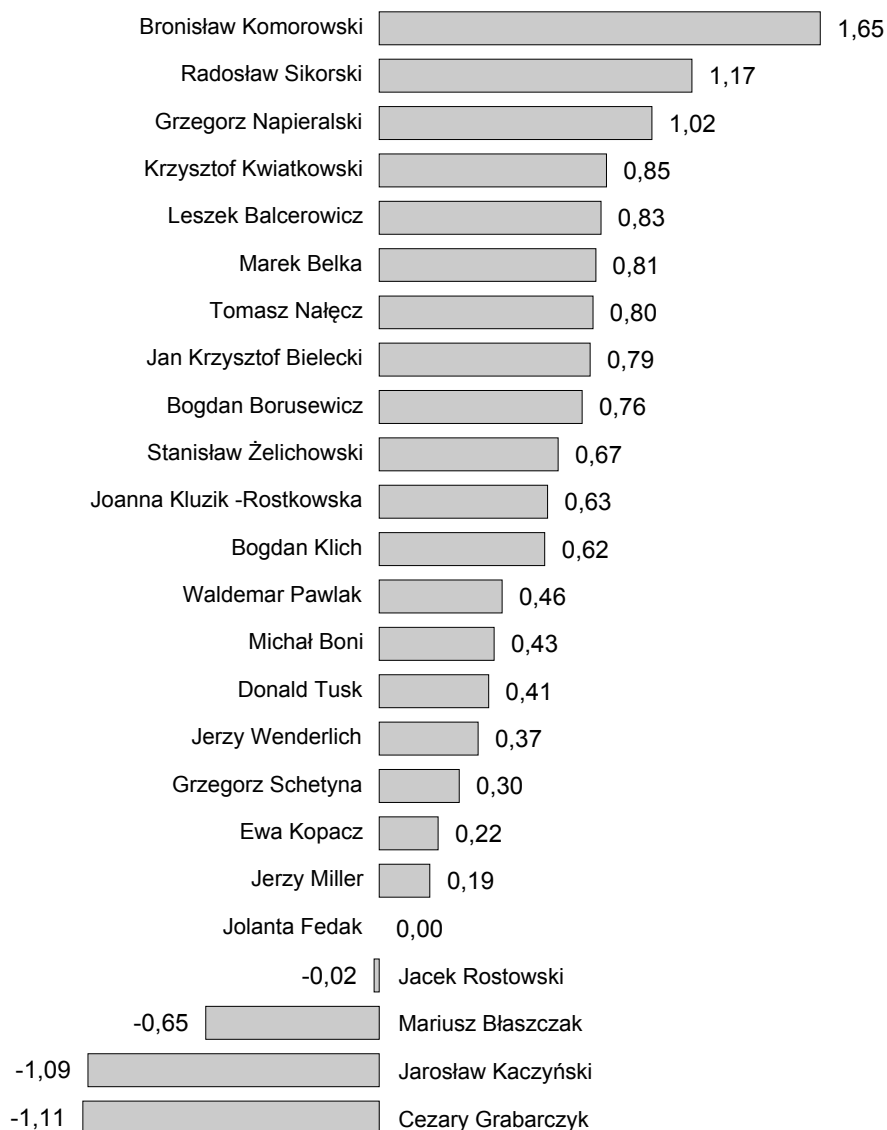
W naszych sondażach badani oceniają poszczególnych polityków posługując się jedenastopunktową skalą, której skrajne punkty można określić z jednej strony jako głęboką nieufność (-5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania i nieufności. Przedstawiane były łączne odsetki respondentów wyrażających zaufanie (wskazania punktów od +1 do +5), obojętność (0) lub nieufność (od -1 do -5) do poszczególnych polityków, a także stopień ich nieznaności. Prezentowane dane odnosiły się do ogółu ankietowanych. Natomiast średnia ocen, obliczana z pominięciem respondentów nieznanymi poszczególnych polityków, jest syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę i kierunek nastawień do nich tylko wśród osób, które ich rozpoznają.

Najbardziej jednoznacznie pozytywnie odbieranym politykiem jest niezmiennie prezydent Bronisław Komorowski (1,65), który także w tym miesiącu wyraźnie wyprzedza wszystkich pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej. Podobnie jak w grudniu, drugie miejsce w tym rankingu zajmuje minister spraw zagranicznych Radosław Sikorski (1,17), zaś trzeci co do wartości średnią ocen ma lider SLD Grzegorz Napieralski (1,02). Zaufanie zdecydowanie przeważa nad nieufnością także w ocenach Krzysztofa Kwiatkowskiego (0,85), Leszka Balcerowicza (0,83), Marka Belki (0,81) a także doradcy prezydenta Tomasza Nałęcz (0,80), przewodniczącego Rady Gabinetowej przy premierze Jana Krzysztofa Bieleckiego (0,79) i marszałka Senatu Bogdana

Borusewicz (0,76). Wysoką średnią – świadczącą o dużej przewadze pozytywnych nastawień – mają szef klubu parlamentarnego PSL Stanisław Żelichowski, Joanna Kluzik-Rostkowska oraz minister obrony narodowej Bogdan Klich (średnie w granicach 0,67 – 0,62). W mniejszym stopniu pozytywne noty przeważają w ocenach wicepremiera Waldemara Pawlaka, szefa doradców premiera Michała Boniego, a także premiera Donalda Tuska oraz wicemarszałka Sejmu Jerzego Wenderlicha (średnie ocen od 0,46 do 0,37). Bardziej kontrowersyjnie, niemniej jednak również pozytywnie są odbierani: marszałek Sejmu Grzegorz Schetyna, minister zdrowia Ewa Kopacz oraz szef MSWiA Jerzy Miller (średnie ocen w granicach 0,30 – 0,19).

CBOS

RYS. 1. ŚREDNIE OCEN POLITYKÓW W STYCZNIU 2010

Najgorzej odbieranym politykiem w styczniowym badaniu okazał się minister infrastruktury Cezary Grabarczyk. Wśród identyfikujących go osób uzyskał on najniższą średnią ocen (-1,11), nieznacznie wyprzedzając zdecydowanie lepiej znanego i najczęściej budzącego negatywne emocje Jarosława Kaczyńskiego (średnia ocen -1,09). Niską średnią – świadcząca o dużej przewadze ocen negatywnych ma też szef klubu parlamentarnego PiS Mariusz Błaszczak (-0,65).

Tabela 4. Zmiany średniej ocen

Politycy (uszeregowanie według kierunku i wielkości zmian)	XII 2010	I 2011	Różnica
Mariusz Błaszczak	-0,89	-0,65	0,24
Bogdan Klich	0,49	0,62	0,13
Jarosław Kaczyński	-1,21	-1,09	0,12
Grzegorz Schetyna	0,22	0,30	0,08
Michał Boni	0,47	0,43	-0,04
Bogdan Borusewicz	0,80	0,76	-0,04
Jerzy Miller	0,27	0,19	-0,08
Radosław Sikorski	1,26	1,17	-0,09
Bronisław Komorowski	1,76	1,65	-0,11
Grzegorz Napieralski	1,15	1,02	-0,13
Waldemar Pawlak	0,62	0,46	-0,16
Jerzy Wenderlich	0,53	0,37	-0,16
Jolanta Fedak	0,21	0,00	-0,21
Ewa Kopacz	0,45	0,22	-0,23
Joanna Kluzik-Rostkowska	0,87	0,63	-0,24
Tomasz Nałęcz	1,07	0,80	-0,27 *
Donald Tusk	0,70	0,41	-0,29 *
Jacek Rostowski	0,30	-0,02	-0,32 *
Stanisław Żelichowski	0,99	0,67	-0,32 *

* Różnice średnich ocen istotne statystycznie na poziomie 0,05

Styczeń okazał się niezbyt korzystny dla polityków. Żaden z przedstawicieli sceny politycznej nie zyskał znacząco w ocenie badanych, w przypadku większości obserwujemy natomiast (na ogół niewielki) spadek wartości średniej w stosunku do poprzedniego pomiaru.

Od grudnia pogorszył się nieco dotychczasowy bilans ocen Stanisława Żelichowskiego (spadek wartości średniej o 0,32 punktu). Trochę bardziej krytycznie niż przed miesiącem badani odnieśli się też do ministra finansów Jacka Rostowskiego (spadek średniej ocen o 0,32 punktu). W podobnym – raczej niewielkim stopniu – stracili również w ocenie badanych premier Donald Tusk (różnica średnich -0,29) i Tomasz Nałęcz (-0,27). Oceny pozostałych polityków nie zmieniły się w stopniu istotnym statystycznie od ostatniego pomiaru.

W ciągu ostatniego miesiąca nie obserwujemy znaczących zmian w czołówce rankingu zaufania do polityków. Podobnie jak miesiąc temu największym zaufaniem Polaków cieszą się prezydent Bronisław Komorowski, Donald Tusk, Radosław Sikorski, Grzegorz Napieralski oraz powracający na naszą listę Leszek Balcerowicz. Największą nieufność wzbudza wśród Polaków prezes PiS Jarosław Kaczyński, nie ufa mu połowa ankietowanych. Jednak według wartości średnich w styczniu najmniejszym zaufaniem Polacy obdarzyli szefa resortu infrastruktury – Cezarego Grabarczyka, co jest związane zapewne z katastrofalnym zarządzaniem i ogólnie złą sytuacją polskich kolei. Relatywnie nieduże zmiany w notowaniach polityków, które obserwujemy w tym miesiącu mają głównie negatywny charakter. W styczniu pogorszyły się trochę oceny Tomasza Nałęcza, Stanisława Żelichowskiego, Ewy Kopacz i Jolanty Fedak. Wzrosła nieco nieufność wobec premiera Donalda Tuska, na zaufaniu minimalnie straciła też Joanna Kluzik-Rostkowska.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA